

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ezechielis Spanhemii Dissertationes De Praestantia Et Usu Numismatum Antiquorum

Spanheim, Ezechiel

Amstelodami, 1671

De aliis Praerogativis Urbium, seu de Sacris & Asylis Urbibus, Templis, Agris; à quibus hae & unde in Nummis signatae. De Nummis Dorae & Sidonis [...], aut postremae cum Europâ Tauro vecta. De ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-12878

- dice Theodosiano, occasione *Dafnensis Aqueductus*, qui eidem Palatio inserviebat. Sed opportunius videtur cum viro doctissimo ad Ammianum, eundem nummum referre ad *Dafnen*, Castrum in Mœsia ad ripam Danubii à Constantino exstructum, ut liquet ex Procopio; & à quo Balistarii *Dafnenses*, ac è militum etiam numero *Constantini Dafnenses* dicti, juxta Notitiam Imperii. Mansit nempe vel aucta potius illa mutua cum Urbium in adoptandis nominibus Imperatoriis; tum Imperatorum in iisdem imponendis ambitio. Prius arguit inter alia Constitutio Arcadii in eodem Codice Theodos. ubi ob similes nominum designationes, dicuntur *offerre patriam* suam Imperatori, sicut eandem legem corrigit & explicat diligentissimus Interpres; posterior, id quod de Justiniano notat Procopius, cum omnia immutasse, quo omnes urbes *Justinianæ* dicerentur; quem tamen alibi vel eo nomine ornaverat Orbis conditoris seu reparatoris elogio, *ὁ τῶν οὐρανῶν οὐρανῶν*.
- Sicut vero dignitatem COLONIÆ, ita ASYLO-
RUM jura, de quibus silent ferme Auctores, haud minus cupide iisdem monumentis consignabant. Ac jus quidem & morem id genus Asylorum, quæ usquam erant, abolevisse Tiberium tradit Suetonius. At vero incaute id ab eo adsertum liquet fide veterum Nummorum, in quibus non obscura ejusdem juris mentio, cum sub eodem Cæsare, tum post Tiberiana tempora. Mitto enim antiquiores & præclaros aut *Apameæ* nummos, cum inscr. ΑΠΑΜΕΑΣ (in alio ΑΠΑΜΕΩΝ) ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ, aut *Nicomedia* in nummo Augusti ΝΙΚΟΜΗΔΕΩΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ, aut Tyri, ΤΥΡΟΤΙ ΙΕΡΑΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ, qui postremus satis arguit cur *Sacra Tyrus* vocetur eadem.

L. II. de Aqueductu.

De Edif. I. IV.

L. 42. de Oper. publ. C. Th. Arcan. Hist. c. XI.

Edif. I. IV. c. I.

De Urbibus & Templis SACRIS & ASYLIS sub Cæsaribus.

In Cimel. Regin. Christ.

In Cimel. Mediceo.

dem aliquoties in Epigrammatibus ineditis, ut Meleagri, Ὀλέϊση νήσων Ἱερατῆρος; aut cur Maximinus in literis ad Tyri incolas apud Eusebium, eorum civitatem vocet, Θεῶν ἀθανάτων ἱδρυμα καὶ οἰκητήριον, *Deorum immortalium sedem & domicilium*; aut cur denique Ἱερακαία Ἴστρος inscribatur eadem Tyrus in antiquo lapide. At sequentium Cæsarum nummos hic reputo, qui privilegium illud Sacri & Inviolati soli, non uni civitati sub iisdem adjudicant. Eadem certe Ἱεραε καὶ Ἀστραοῦ, seu *Sacra & Inviolabilis* adtributa legas in variis Nummis *Seleucia, Damasci, Heraclea, Laodicea, Gabalorum, Samosatorum*, aliarumque Græciæ Asiæque civitatum, temporibus Claudii, Vespasiani, Domitiani, Trajani, M. Aurelii, Macrini, Elagabali, Decii. Talis itidem sub Tito percussus *Paratoniorum* in Ægypto, ΠΑΡΑΙΤΩΝΙΩΝ ΤΗΣ Ἱεραε καὶ Ἀστραοῦ, quem adtulit doctissimus Seldenus ad Marmora Arundelliana. Ejusdem notæ insignis *Dori* vel juxta Ptolemæum *Dora*, Josepho vero *πληθυντικῶς* haud semel τὸ Δῶρον in Phœnicia nummus Trajani, quem notavi in Regia Gaza, ΔΩΡ. Ἱεραε καὶ Ἀστραοῦ. ΝΑΥΑΡΧ. h. e. *Dora sacra, Inviolabilis, suis Legibus, Navarchidos*; ubi præterea observanda illa *Ναυαρχίδος* appellatio, quam Urbs maritima neque alias tantæ dignationis apud Auctores sibi vindicat; potiori autem jure ejusdem regionis Metropolis *Sidon* in Trajani itidem ac Hadriani nummis ΣΙΔΩΝΟΣ, quos satis explicant cum situs ejus *Ἰνὴ Γαλιθάκη* apud Achillem Tatium; tum potentia maritima centum quondam Triremibus instructæ juxta Diodorum, immo quorum Sidoniorum inventum Triremim tradit Clemens Alexandrinus, & firmare videntur plures & antiqui Sidoniorum nummi cum

Hist. Eccl. l. ix. c. 7.

Thes. u. c. 7.

In Cimel. Reg. Gall.

In Cimel. Reg. Gall. & Regin.

Christ. Lib. 1.

Lib. 1.

Lib. xvi.

Stromat. l. x. p. 307.

Fffff 2 Tri-

Lib. VII.

Triremi. Hinc Sidoniarum Navium aut Triremium prerogativa, & quod apud Herodotum legas, Xerxem contra Græcos profecturum in tanto navium numero, Sidoniam ex tota classe conscendisse. Quamquam præter Triremim, aut figuram in navigio, depicta nonnunquam in Sidoniorum nummis Europa Tauro vecta juxta sequentem iconem.

De Dea Syria.

Unde ut obiter hoc addam, illustratur cum Lucianus, cui similes inspecti Sidoniorum nummi, & è quibus colligit eandem esse Europam cum Sidoniorum Astarte, quod jam è Seldeno hauserat Tristanus, tum insuper Achilles Tattius, qui describit Tabulam pictam in Deorum templis Sidoniis cum Europæ fabula; insidentem nempe Tauro à lateribus virginem, junctis non divaricatis pedibus, sinistra Tauri cornua apprehendentem, peplo autem pro velo usam, quæ omnia non jam Sophistæ narratio, quamquam ad vivum, sed ipsius Sidoniæ picturæ adspectus hic ante oculos ponit. Cæterum an & ideo ΝΑΥΑΡΧΙΣ *Dorus* vel *Dora* in superiori Nummo, quod Sidoniorum esset Colonia sicut apud Scylaci nomine editum Scriptorem videas, Δῶρ πῶλις Σιδονίων? Ex quibus etiam Nummorum & locorum Inscriptionibus cum illo *sacra* seu ΙΕΡΑΣ attributo, abunde liquet, quod alibi innuebamus, frequenter illud ab urbibus *Phœnices*, *Palæstina*, *Syria* ac *Mesopotamiæ* usurpatum, ac ita eodem ornari à Strabone *Edeßam*, neque eam proinde cum Antiochia *Theo-*

De Lucern. poli dicta à Justiniano, confundi debuisse à vestrate

For-

Fortunio Liceto. Juxta urbes etiam modo enumeratas, dicta itidem ΙΕΡΑ ΚΑΙ ΑΣΤΑΟΣ alia urbs illius tra- ^{In Cimel.}
ctus seu *Cæsarea Philippi* in nummo Titi; haud minus ^{Medicco.}
nempe ac altera illa minoris Asiæ Hierocæsarea, quæ in contentione urbium de jure Asylorum apud Tacitum legitur. Immo *Sicyoniis* vivente Tiberio idem jus tribuit antiquus eorum Nummus apud Goltzium, hinc cum Tiberii effigie, illinc cum inscr. $\text{ΣΙΚΥΩΝΙΩΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΚΑΙ ΑΣΤΑΟΥ}$. Unde constat accuratius Tranquillo, & ex fide Historiæ pronuntiasse Tacitum, ^{Annal. l. iij.}
qui non jus omne Asylorum sublatum, sed modum ^{63.}
præscriptum docet. Neque vero mirum, vel conjungi passim in præclaris iisdem Nummis *Sacræ & Inviolabilis* appellationem; vel utramque signari publicis illarum Civitatum monumentis. A Templorum enim *Sanctitate* quadam præcipua jus illud *Asyli* apud eos profectum, quo præter eadem Tempora, modo pars Urbis, modo Urbs integra, modo etiam adjacentes agri subinde donabantur. Ita de Templo Ephesiorum observat Strabo, jus illud Asyli habuisse, ^{L. xiv.} ^{lib. xlvij.} cuius fines sæpe sint immutati; Urbis partem addidisse Antonium, quod sustulit Augustus. Quod comprobare videntur Ephesiorum, qui supersunt, Nummi, & quidem cum accurata *Primatus*, aliorumque etiam privilegiorum, ut *Sacræ* vel *Autonomi* enumeratione, sed sine illo ΑΣΤΑΟΥ , quantum hæcenus quidem viderim, adtributo, nisi in nummo qui idem privilegium ad Ephesiæ Deæ Templum restringit, $\text{ΑΣΤΑΟΥ ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ ΕΦΕΣΙΩΝ}$. Neque aliter olim Romæ, uni sacello Divi Julii, neque vero alterius Dei excepto Romuli sed obsepto ut nemo intraret, eadem Asyli, ut auctor est Dio, ^{lib. xlvij.} concessa prærogativa. Alioquin non urbem solum integram, sed vicinum urbi solum, seu adjacentes agros,

- ob præcipuam Templi sanctitatem & religionem, eadem $\Delta \Sigma \tau \alpha \omicron \tau$ appellatione nonnunquam intelligi, velex Tacito colligas de Hierocæsarea; *Memorabantur* Annal. III. 62. *Imperatorum nomina, qui non modo Templo, sed duobus milibus passuum eandem SANCTITATEM tribuunt.* Sic agri vicini addicti Dianæ apud Tifatenses cultæ juxta Velleium; & Milesis, seu juxta Polybium Mylasensibus, quem SACRUM appellant agrum restituisse Romani leguntur apud Livium. Neque aliter Zelæ urbi L. XXXVIII. Armenia adjacentem regionem Sacram fuisse observat C. 39. Strabo. Adeo etiam ut non citra morem alibi receptum, Sanctum legamus solum circa Hierosolymas apud Matthæum, $\epsilon \nu \tau \omicron \pi \omega \acute{\alpha} \gamma \iota \omega$; idque ex concessione Syriæ Regum Alexandri & Demetrii, juxta Machabæorum scriptorem & Josephum in Originibus. Sanctitas nempe illa eadem cum $\Delta \sigma \upsilon \lambda \iota \alpha$ frequenter apud auctores, cujus nempe fons erat & origo; sicut in adducto paullo ante Taciti loco, ac aperte de Delo Livius, SANCTITAS Templi insulæque INVIOLATOS C. 29. *præstabat omnes.* Unde sicut junguntur in superioribus nummis ΙΕΡΑΣ ΚΑΙ ΑΣΤΑΟΤ appellationes, ita alibi apud eundem Livium de Insula Samothracum, SACRAM hanc Insulam, ac Augusti totam atque INVIOLATI soli esse, h. e. ΙΕΡΑΝ ΚΑΙ ΑΣΤΑΟΝ ; L. XLV. C. 5. quomodo & apud Melam Hyperboreorum terra augusta, h. e. sacra dicitur. Quamquam ad solum Templum restrictum sæpe jus illud Atyli, ut supra de Epheso, & Romuli aut Divi Julii sacello in Urbe Æterna; quod innunt etiam Pergæorum nummi, $\text{ΠΕΡΓΑΙΩΝ ΝΕΩΚΟΡΩΝ ΑΣΤΑΟΝ ΙΕΡΟΝ}$, aut juxta Tranquillinæ vel Philippi nummos Regiæ Gallorum Gazæ, $\text{ΠΕΡΓΑΙΑΣ ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ ΑΣΤΑΟΤ}$ cum Templo. Et quomodo Templum Dianæ in monte Aventi-

no communi Latinorum sumptu exstructum narrat Ha-^{Lib. IV.}
 licarnassensis, ut iisdem esset ΙΕΡΟΝΑΚΤΑΟΝ . Cæ-
 terum $\text{ἰερὸν καὶ δωρεῶντων}$, quod idem ac ἄσυλον , Elæo-
 rum regionem vocat Polybius; qui mox tradit eosdem
 à Græcis recepisse $\text{ἡ Πυλαιὰν καὶ Πύργιον ΑΛΣΤΙΑΝ}$, ob^{Lib. III.}
 agonem Olympicum pridem iis concessam, & quam
 in eo positam docet, ut expertes essent omnis damni,
 omnisque bellicæ expeditionis. Neque mirum proin-
 de, jus adeo augustum & sæpenumero controversum
 aut imminutum, publico ære tot Græciæ Asiæque ci-
 vitatum, ad perpetuam rei fidem ac memoriam signa-
 tum. Hinc etiam illi Asiæ populi, quorum relatione
 Consulium compertum adferturque Tiberianis tem-
 poribus jus Asylorum, Senatusconsulto *jussi ipsi in Tem-^{Annal. III.}*
plis figere ÆRA sacrandam ad memoriam.^{63.}

Nec jus solum illud Asylorum, sed LIBERTATEM^{De Libe-}
 etiam variis Græciæ Asiæque civitatibus à Cæsaribus^{ris Urbi-}
 nonnunquam aut relictam aut concessam, celebrant^{buss.}
 etiam earundem Nummi. Ita *Amisus* urbs Galatiæ li-
 bertate donata ab Augusto, auctore Strabone, unde^{Lib. XI.}
 præter alios, Plinio juniore vocatur AMISENORUM^{Lib. X. Ep.}
civitas LIBERA ac Federata. Hinc eadem occurrit
 in nummo Caracallæ Mediceo, AMICOTEAETΘEP.
 Sicut in alio Hadriani, prout eum descripserunt cele-
 bres antiquarii, AMICOTEAETΘEPACETOTC^{Golt. Thef.}
 P P T. quæ utique eo magis observanda, quod inde li-
 quere videatur à parta libertate annos suos computasse^{& Occo pag. 250.}
 Amisenos, quod jam vidit illustris Scaliger, & qua de
 re infra. Equidem ante Augustum jam olim ab Ale-
 xandro, & dein à Sylla eadem Urbs LIBERA relicta
 legitur apud Appianum, & à Lucullo apud Photium.^{In Mithri-}
 Sic *Cæsarea Palæstina* non solum Colonix dignitate or-^{dat.}
 nata sub Flaviis, ut ante vidimus, sed LIBERA etiam
 decla-

declarata; sicut utroque illo cognomento insignis occurrit in Titi nummis, COLONIA CÆSAREA LIBERA FLAVIA. Hinc etiam tributum *capitis* huic suæ PRIMÆ COLONIÆ, sicut vocatur in aliis nummis, remisisse Vespasianus, *soli* etiam Titus à Paulo de Cenfib. J. C. traditur. Sic *Laodicea* LIBERA etiam Plinio tradita, quomodo & Afcalon aliæque. *Lacedæmonii* autem ob eandem prærogativam dicti jam olim ΕΛΕΥΘΕΡΟ-

^a Lib. VIII. ΛΑΚΩΝΕΣ; prout eosdem vocant ^a Strabo ac ^b Pausanias; unde T. Quintio apud ^c Livium, *Lacedæmon quoque vindicanda in antiquam LIBERTATEM traditur*. Haud aliter nempe ac *Rhodii*, qui ΕΛΕΥΘ. ΡΟΔΙΩΝ inscribuntur in sequenti Nummo Mediceo, illinc cum Sole, cui urbs sacra, hinc cum Victoria.

Ut pateat quo titulo *Rhodios* vindices non solum suæ, sed reliquorum etiam Græcorum *libertatis* vocet Polybius. Alioquin eam *libertatem*, quam superior Nummus illis tribuit, & quam Sylla iisdem concesserat juxta ^a Appianum, ademisse postea Claudium refert ^b Dio, & Vespasianum quoque Suetonius ac Eutropius. ^c Tacitus, *Redditur RHODIIS LIBERTAS adempta sepe aut firmata, prout bellis externis meruerant, aut domi seditione deliquerant*. Ita juxta Laconas & Rhodios, ELEUTHEROCILICES quoque olim dicti, ut vel ex Tullii Epistolis ad Atticum notum; ac præterea ex Diodoro, qui Cilices liberos à Myrina Amazone relictos docet, ac

Exc. legat.
LV.

^a In Mithridat.
^b Lib. LX.
^c Annal.
XII. § 8.

Lib. III.

inde ad sua usque tempora ΕΛΕΥΘΕΡΟΚΙΑΙΚΑΣ dictos. Id vero de Ciliciæ parte explicat Stephanus Byzantius, cujus incolæ eo gauderent privilegio, & qui olim Eleutherocilices, sua ætate vero ΕΛΕΥΘΕΡΗΤΑΙ vocabantur. Eodem nempe modo, quo Macedonia in LIBERAM & non LIBERAM distincta jam olim à Romanis, ut apud Cæsarem legas. Bell. Civil. l. 111. *Liberæ* Ciliciæ locis adscribenda caput ejusdem Provincie *Tarsus*, juxta insignem Gordiani nummum, ΚΟΛ. In Cimel. Reg. Gall. Act. xxii. 22. ΕΛΕΥΘ. ΤΑΡΧ. qui insuper Romanam Coloniam eandem extitisse arguit; unde eximie illustratur Acto- rum locus, ubi Tarfi æternum decus natum se civem Romanum profitetur. Quamquam enim diu post Paulina tempora cufus sit ille nummus, nihil obstat tamen, quin ab antiquo deductæ in eam urbem aut urbis partem Colonie memoria ibi renovetur, qua de re sileant auctores, ut paulo ante vidimus de aliis civitatum id genus Nummis. Illud autem privilegium ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ Tarsensibus juxta ac Laodicensibus ab Antonio Bell. Civil. l. v. concessam refert Appianus, ut liberi essent ac immunes, & ab Augusto adsertum Dio Chrysof. optimus orat. xxxiv. superioris Nummi interpres; dum Tarso Terræ, Legis, Honoris, Potestatis, Fluminis ac Maris indultum à Cæsare beneficium notat. Neque aliter LIBERAM se inscribit inter alios titulos ejusdem Ciliciæ *Mopsuestia*, juxta antiquam loci illius inscriptionem in honorem Antonini Pii, ΑΔΡΙΑΝΗΣ ΜΟΨΟΥΕ- Thef. cclv. ΣΤΙΑΣ ΤΗΣ ΚΙΛΙΚΙΑΣ ΙΕΡΑΣ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕ- 4 ΡΑΣ ΚΑΙ ΑΣΤΑΟΥ, & quæ alia commemorantur; unde idem oppidum *Hadrianum* etiam dictum, neque frustra Plinio *liberum* percipere licet. Eleutherocilices quoque *Seleucenses ad Calycadnum*, ut liquet ex sequenti nummo Philippi Senioris, quem

Ggggg

cx

Inscriptus ille, ut vides, in averfa parte ΣΕΛΕΥΚΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΚΑ. ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ, h. c. *Seleucensium ad Calycadnum Libera*. Sic in alio nummo Treboniani Galli legiffe memini, ΣΕΛΕΥΚΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΚΑΛΥΚΑΔΝΩ, & in Gordiano ejusdem Musei Seguniani ΣΕΛΕΥΚΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΩ ΚΑΛΥΚΑΔΝΩ ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ: ad discrimen nempe aliarum *Seleuciarum* addito opportune fluvii *Calycadni* nomine, qua de re infra. Inde autem liquet recte à Sigonio apud Livium ex Strabone & Appiano *Calycadnum* pro

Σ. XXXVIII. *Calycandro* restitutum, *Neve navigato citra CALYCADNUM*; ac legendum omnino apud Plinium, *Seleucia supra amnem Calycadnum*; aut male eundem fluvium *Calycadnum* ab aliis dici, ut liquet ex Stephano Byzantio in voce *Τεμα*, nempe *τεμα καὶ τῆ Ἰσαυρίας* (leg. *Ἰσαυρίας*) ΣΕΛΕΥΚΕΙΑΝ ἢ περὶ ἧς ὁ ΚΑΛΥΚΑΔΝΟΣ, ὃν Καλυδιὸν πῆες καλεῖσιν. *Isauriæ* quoque eandem adscribunt

L. II. c. 39. Concilia & Scriptores coætanei, è quorum numero Socrates, eis *Σελδυνεῖαν ἢ Ἰσαυρίας ἢ Ἰστικαλαμπίλιν Τεμαχίαν*, in urbe *Isauriæ Seleucia*, quæ *Aspera* cognominatur. Quod de *Aspera* cognomine scriptor ille post Ptolemæum tradit, inde profectum videtur, quod *Ciliciæ Trachææ* seu *Asperæ* eadem urbs olim accenseretur, cujus *Ciliciæ* pars

pars dein in nomen Isauriæ tranſiit, & unde *Trachiotis* Plinio dicta eadem Seleucia. De ea quoque ut urbe Isauriæ & Calycadno fluvio Ammianus, *quam* (Isauriam) *mediam navigabile flumen CALYCADNUS interſcindit. Et hanc quidem præter oppida multa, duæ civitates exornant, SELEUCIA opus Seleuci Regis, & Claudiopolis.* Quam utramque etiam civitatem conjungit præclarus Claudii Gotthici nummus inde explicandus

ΚΛΑΥΔΙΟ' ΣΕΛΕΥΚΕΩΝ. Ex Ammiano autem liquet, cur non *Libera* ſolum, ſed *Metropolis* etiam vocetur in aliis Nummis, ΣΕΛΕΥΚΕΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ. Cæterum eandem quoque libertatis prærogativam *Smyrniæ* tribuunt antiqui aliquot Nummi, ut fidem facit ille ab Occone & Goltzio jam ante & ſupra etiam nobis deſcriptus, ΣΜΥΡΝΑΙΩΝ ΙΕΡΑ ΣΥΝΚΛΗΤΟΣ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΑ.

Adeo ut non fruſtra Ioniæ urbes liberæ & ſuis legibus à Judæis vocari videas apud Joſephum. Eodem quoque privilegio gaudent *Phryges* in Caii nummo à Goltzio itidem deſcripto, ΦΡΥΓΙΩΝ ΚΟΙΝΟΝ ΟΜΟΝΟΙΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ. cujus lectionem vereor ut ſit recte adſequutus. Illud enim ΟΜΟΝΟΙΩΝ plurimum numero hic inſolitum, pro quo ΟΜΟΝΟΙΑ paſſim legitur in ſimilibus nummis. Per vocem ΦΡΥΓΙΩΝ etiam, ſi vera lectione, (expertus enim loquor, prout frequenter evincit hoc opus, quam non continuo fides habenda ſit diligentibus alias antiquariis, ubi Græcorum nummorum inſcriptiones tradunt) utraque Phrygia Major nempe & Minor videtur eodem nummo deſignari. Agnoſcis nempe luculenter ex præclaris hiſce & publicis monumentis τὸ Φιλελευθερον id genus locorum, ut Polybio aliquoties vocatur innatus ille iuſdem libertatis amor. Immo inde Bacchus toties,

Ggggg 2 & Mar-

In Cimel.
Regin.
Chriſt.

Origin. l.
xvi. c. 4.

L. II. p. 40.
& l. v. p.
444.

& Marfyas ejus minister nonnunquam, in civitatum id genus nummis depicti videntur, aut occurrunt hic passim in statuis antiquis, quorum ille *Libertatis Deus* Servio & Macrobio, ac *Ἐλευθερίας πατήρ* Achilli Tatio, iste *per civitates in foro positus Libertatis indicium*, juxta commemoratos modo Grammaticos. Alioquin notus Juppiter *ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ*, in memoriam concessæ divinitus Libertatis à Syracusanis cultus, ut constat etiam ex veteri nummo illius urbis, in quo caput Jovis & infer. *ΖΕΥΣ ΕΛΕΥΘ.* seu *Liberator* Romanis dictus, & cui novissimum liquorum libasse leguntur duo illi Stoicæ sectæ principes. Quin non unius solum urbis aut Gentis, sed *PUBLICA* etiam (quamquam vano & ad ostentationem comparato titulo) *LIBERTAS* jactata in aliquot Cæsarum nummis; puta Galbæ, Vespasiani, Nervæ, Hadriani; in aliis rursus *ADSERTORI LIBERTATIS PUBLICÆ*, aut *LIBERTAS RESTITUTA*, sicut in aureo Vitellii nummo Etrusci Meccenatis, & altero Hadriani apud inclytam Reginam; aut sicut præfert nummus Pertinacis Segunianus, *LIBERATIS CIVIBUS*; aut denique juxta Gallieni nummum, *OB LIBERT. RECEP. TAM.* Immo dicta eadem *LIBERITAS* pro *Libertas* eodem Gallieni ævo, ut in sequenti Claudii Gotthici nummo invenuto quamquam & inconcinno, cum solito Libertatis typo,

Lib. III.
Satur. l. III.
c. 12. ad
Æn. IV.

In Cimel.
Cardinal.
Leopold.

In Cimel.
Regin.
Christ.

quomodo *UBERTAS* etiam, pro *Ubertas* legitur in Volufiani & Quintilli nummis.

Cum

Cum libertate vero AUTONOMIAM, seu suis legibus vivendi arbitrium variis Urbibus olim Romanos permisisse memorant non semel Auctores, & præ reliquis Polybius passim in Legationibus, qui simpliciter aliquando νόμους eandem prærogativam vocat, ubi agit de Carthaginensibus, quibus à Romanis relictam narrat Ἐλευθερίαν καὶ νόμους, h. e. interprete, ut sæpe alias, Livio, *Carthago libera cum suis legibus*. Utramque etiam Atheniensibus relictam meminit Strabo, ut alibi Spartanis, Rhodiis, Acarnanibus, in genere autem omnibus civitatibus Græcis tam in Europa quam in Asia Livius, ut LIBERTATEM ac SUAS LEGES habent. Frequens aliòquin antiquior ejusdem privilegii mentio apud Græcos Oratores ac Historicos, in rebus Græcorum & Macedonum, antequam hi cum Romanis congredierentur. De Græcis in genere Tullius: *Græci vero exultant, quod se AUTONOMIAM adeptos putant*. Unde utique adsequimur, cur eadem prærogativa, ut insigne aliquot beneficium, incisa sit non in vetustis solum Marmoribus, sed etiam in priscis variarum Græciæ Asiæque civitatum nummis, ut *Selenicia*, ΣΕΛΕΥΚΕΩΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΝΟΜΩΝ. *Tripolis Phœnicia*, ΤΡΙΠΟΛΙΤΩΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΝΟΜΟΥ. *Antiochia*, ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛ. ΑΥΤΟΝΟΜΟΥ. *Halicarnassi* in alio nummo Mediceo sub Geta percusso, ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΕΩΝ ΑΥΤΟΝΟΜΩΝ; ut mittam eodem titulo insignitos *Ephesios*, *Cæsarienses*, *Cyrenenses*, ac plures id genus *Ἀυτονομιστῶν*, ut loquitur Polybius, in variis nummis Cæsarianis. Immo inde petitæ etiam singulares Urbium id genus Epochæ; sicut de *Damascenis*, *Antiochensibus*, aliisque *Syriæ*, *Palæstinæ*, ac *Phœnicia* locis, ex eorundem nummis colligit ὁ πάλιν in Canonibus.

De Urbibus
AUTONO-
MIS.L. XXXVIII.
C. 54.

L. XXXII.

Lib. I. Ep.
ad. Att. 6.In Cimel.
Mediceo.In Museo
P. Seguin.In Cimel.
Regin.
Christ.

bus Isagogicis, qua de re suo loco. Equidem eo prærogativæ genere Urbs una altera nobilior censebatur.

Hinc Argivos à Spartanis nobilitate superatos narrat

Lib. VIII. idem Strabo, quod se *Αὐτονομίαις* conservassent, & *Ελλωτομίαις*, seu præfecti communis Græcorum Ærarii

Lib. I. in Insula Delo, electi ex sociis *Αὐτονόμοις*, juxta Thucydidem. Quod privilegium proinde *Αὐτονομίας* pretio frequenter redimebant, ut de Tyriis memorat alibi

Strab. I. XVI. Geographus. Idem etiam de Antiochensibus tradit

Pag. 62. Porphyrius in Excerptis apud Scaligerum, *ὅ ἢ λαβὼν παρ' ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ χρήματα ΑΥΤΟΝΟΜΟΝ ἢ πῶν πόλιν εἶασι*, ille vero (Pompeius scil.) *accepta ab ANTIOCHENSIBUS pecunia, urbem eorum suis LEGIBUS reliquit.* Judæos quoque ideo *διδραχμον* pendisse

Lib. IX. docet Dio, ut eodem beneficio gauderent *Αὐτονομία*,

Exc. p. 503. seu ut de iisdem loquitur Nicolaus Damascenus, *πῆς ἀντῆς ἔχει χρῆδου.* Cujus monetæ mentio revocat mihi in memoriam præclarum *ΡΟΔΙΩΝ ΔΙΔΡΑΧΜΟΝ* signatum in nummo Nervæ insigni, ubi duæ figuræ stantes, quarum una solis radiata aut Imperatoris

sub illius effigie mulieri dextram porrigit, Phœbi nempe sponsæ, ut Pindaro vocatur, Rhodo.

Olymp.
Od. VII.

In Cimel.
Regin.
Christ.

Alium horum Rhodiorum Nummum possidet Gaza Medicea, in quo Victoria alata cum tropæo & inser.

ΔΙ-

ΑΙΔΡΑΧΜΟΝ, cui similem quoque Triflanus ad Tom. 1. p. 225.
 Neronem refert, qua de re lis illi cum erudito ejus Cen-
 fore. Certe in nummo Mediceo nulla Neronis men-
 tio, verum inscr. ΡΟΔΙΟΙ ΥΠΕΡΙΟΝΙΑΝ. i. e. *Rho-*
dii Hyperioni dedicarunt. Interim ex similibus Nummis
 formam & magnitudinem similis monetæ indubie col-
 ligas, sicut alterius in qua vel ΑCΑΡΙΑ ΤΡΙΑ vel
 ΟΒΟΛΟC inscribuntur; puta in aliquot antiquis &
 selectis Chiorum Nummis Gazæ Mediceæ. Sed hoc
 alterius loci. Cæterum titulum illum ΑΥΤΟΝΟΜΟΥ,
 quem præferre tot Civitatum Nummos diximus, ex-
 plicat alicubi Strabo *ἡ πρὸς πατρίδος νόμος*, seu faculta- Lib. XVII.
 tem vivendi juxta quasdam patrias leges; alibi vero
 (ubi agit de simili jure Massiliensibus relicto) immu- Lib. IV.
 nitatem à jurisdictione Romani præsidis interpretatur.
 Mirum vero id, quod de Cappadocibus suis narrat ali-
 cubi, jus illud *ἀὐτονομείδου* eisdem à Romanis conces- Lib. XII.
 sum, quod tamen (nata quippe gens ad servendum)
 non admiserint.

Quis autem ex Scriptoribus Historiæ Augustæ *De Urbium*
 CONCORDIAM illam & COMMUNIONEM me- *CONCOR-*
 morat; quam variæ & nobiliores quidem urbes Roma- *DIA.*
 ni Orbis inter se solemnibus pactis sanciebant non-
 nunquam aut identidem renovabant? Dissidia quidem
 inter vicinas urbes, & municipalis æmulationis exem-
 pla apud eosdem Historicos nonnunquam legas; ut
 Lugdunensium cum Viennensibus, Puteolaneorum
 cum Capuanis apud Tacitum; Nicomedensium cum
 Nicænsibus, Laodicensium cum Antiochenisibus, ^a Lib. III.
 Tyriorum cum Berytiis apud ^b Herodianum; quemad- ^b Dio
 modum apud alios Auctores Cæsarianorum tempo- *Chryf. orat.*
 porum, ^c Ephesiorum cum Smyrnæis, aut Pergame- *xxxiv. & A-*
 nis; ^c Apamensium in Bithynia cum Prusænsibus? *rist. orat. de*
 Sid- ^c Dio orat. *Conc.*
 xli.

^a Strab.
I. XVI.
^b Dio O-
rat. XXXIV.

^a Sidoniorum cum Tyriis; ^b Syrorum Apamensium cum Antiochenis contentiones: puta de jure Metropoleos; Primatu Gentis, Templorum, Sacrorum; de antiquitate; aliisque id genus prærogativis: ne heri aut hodie natas de his rebus dissensiones reputemus, quarum nimis crebra etiam exempla suppeditant veteris Ecclesiæ Annales. Antiquiora vero Cæsarianis temporibus aliarum civitatum dissidia hic non attingo, ex eadem invidia & æmulatione profecta, quæ memorant nonnunquam prisca auctores. Ubi vero ΟΜΟΝΟΙΑΝ & ΚΟΙΝΩΝΙΑΝ earundem civitatum, quales modo enumerabam, videas; ubi depositis odiis & simultatibus junctas fœderis dextras; ubi communionem sacrorum inter disjunctas etiam multis terrarum spatiis urbes; ubi illud cognationis & fraternæ charitatis, qua nonnullæ erant inter se colligatæ, vinculum, nisi in iisdem præclaris ac residuis Nummorum monumentis legas? Duos quidem eloquentissimos, quos ætas Imperatorum tulit, Græcos Oratores, hortantes aliquot ex prædictis paullo ante Civitatibus ad *Concordiam* videas; rationes etiam ejusdem refarciendæ; incommoda, quæ ægra & discordantia, ut ille loquitur, municipia manerent, iisdem copiose & eleganter declarantes. Eosdem tamen *Ephesios* cum *Smyrniæis*, vel utroque cum Pergamenis in gratiam identidem rediisse, & solemnibus pactis, frequenter neque sub uno Cæsare sanxisse CONCORDIAM, nonne Dione oris aurei vel Aristide luculentius docent nos hodie vel Augusti nummi inscripti ΠΕΡΓΑΜΗΝΩΝ ΚΑΙ ΕΦΕΣΙΩΝ ΟΜΟΝΟΙΑ, *Pergamenorum & Ephesiorum Concordia*; vel Domitiæ nummus Medicus, ΟΜΟΝΟΙΑ ΣΜΥΡ. ΕΦΕ. *Concordia Smyræorum, Ephesiorum*; vel Antonini Pii ΣΜΥΡ. ΠΕΡΓ. ΕΦΕΣΙΩΝ ΟΜΟΝΟΙΑ, *Smyr-*

ναοτύμν,

Tacit. in
Agricola.

næorum, Pergamenorum & Ephesiorum Concordia? Immo eandem *Concordiam* cum aliis Urbibus minoris Asiæ, signatam itidem legimus, ut *Ephesiorum* cum *Sardianis* in præclaro Commodi nummo Mediceo, ΚΑΡΔΙΑΝΩΝ ΕΦΕCΙΩΝ Β. ΝΕΩΚ. ΟΜΟΝΟΙΑ; *Ephesiorum* item cum *Laodicensibus* in nummo Otaciliæ; eorundem *Ephesiorum* cum *Hierapolitis* in nummo Commodi supra jam descripto; *Smyræorum* cum *Thyatirenis* in alio insigni nummo ejusdem Gazæ Mediceæ, ΟΜΟΝΟΙΑ ΘΥΑΤ. Κ. CΜΥΡ. Sic similem *Antiochensum* cum *Syris Laodicensibus Concordiam*, quamquam, ut ex Severi rebus apud Herodianum licet colligere, haud valde diu-
Lib. III.
 turnam, probat nummus Commodi, ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ ΚΑΙ ΛΑΟΔΙΚΕΩΝ ΟΜΟΝΟΙΑ. Adde concordēs *Sidetes & Pergæos* ejusdem Pamphyliaë incolas, juxta nummum Gazæ Palatinæ, CΙΔΗΤΩΝ ΠΕΡΓΑΙΩΝ ΟΜΟΝΟΙΑ, sub Gordiano percussum. Ita *Sidonios* cum *Tyriis* de antiquitate, magnitudine ac jure *Metropoleos*, juxta Strabonem, certantes, convenisse inter-
Lib. XVI.
 dum docet Otaciliæ nummus apud Goltzium ab utrifque conjunctim signatus, ΣΙΔΩΝ ΚΟΛ. ΤΥΡΟ. ΜΗΤΡΟ. adeo ut *Sidon Colonia, Tyrus Metropoleos* cognomento insignis remaneret. Immo *Concordiam* illam publice quoque sancitam inter dislitas nonnunquam, neque unius Gentis aut Communitatis Civitates, arguunt eadem Nummorum monumenta, ut *Ephesiorum* cum *Alexandrinis*, ΟΜΟΝΙΑ ΕΦΕCΙΩΝ Κ. ΑΛΕ-
In Cimel. Mediceo.
 ΞΑΝΔΡΕΩΝ, aut ΕΦΕCΙΩΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΩΝ
In Cimel. Regin. Christ.
 ΟΜΟΝΟΙΑ in aliquot Gordiani nummis, in quibus Dianæ Ephesiæ ac Serapidis vel etiam Phari expressæ icones, ne liceat dubitare, de qua Alexandria, quales plures florebant eo nomine, iidem intelligi debeant. Neque dissimilis alioquin utriusque urbis no-
 H h h h h bilitas

Ep. cii.

bilitas ac frequentia, ut vel ex Seneca colligas, *Primum, non humilem accipit patriam, EPHESUM aut ALEXANDRIAM; aut si quod est etiamnum frequentius incolis, latius tectis solum.* Sic rursus eorundem *Ephesiorum*

In Cimel.
Mediceo.In Cimel.
Regin.
Christ.

cum *Cyziconis Concordiam* in nummo Antonini Pii; aut cum *Pergamenis* simul ac *Perinthiis* in nummo Caracallæ; *Smyrnearum* cum *Atheniensibus* in nummo Commodi Mediceo, aut cum *Lacedæmoniis*, in alio nummo ejusdem Cæsaris Seguiniano; aut eorundem cum *Troaden-*

In Cimel.
Reg. Gall.
& Mediceo.

sibus apud Ligorium; item *Nicaensum* cum *Byzantiis* in nummis Treboniani Galli & Valeriani; *Mytilenarum* & *Pergamenorum* in nummo ejusdem Valeriani, ut plures adhuc mittam cum similis conventionis seu ΟΜΟΝΟΙΑΣ memoria. Pacta nempe illa publicæ *Concordiæ* inter ejusdem Communitatis Civitates, *Ephesos* puta, *Smyrnaeos*, *Pergamēnos*, renovata aut inducta in solemnibus Gentis conventibus; prout de iisdem Ionibus tradit Halicarnassensis, agens de annuo illorum conventu ad Templum Dianæ Ephesiæ, ubi de bello contra barbaros, præterea & de mutua CONCORDIA

Lib. iv.

communia consilia capiunt, καὶ πρὸς τὴν κοινὴν ἀλλήλων ἐμορφωσῶν καὶ ἐπιέντω ἑαυτῶν. Unde quoque in signum ejusdem *Concordiæ* percussis nummi publico Communitatis earundem Urbium decreto, ΚΟΙΝΟΝ ΠΕΡΓΑΜΗΝΩΝ ΚΑΙ ΕΦΕΣΙ. ut præfert nummus Commodi Mediceus. Inter eas autem Urbes, quæ extra ejusdem Communitatis jura agebant, inducta quoque, ut vidimus, & publico ære signata stabilitæ *Concordiæ* memoria; quæ vel *Sacrorum* inter easdem communio- nem inferebat, quod vere alibi monuisti; at clare arguunt præfides loci Dii iisdem Nummis insculpti; aut commune jus *Hospitalitatis*, quo non privati solum, sed plures olim Urbes inter se junctæ, ac præ reliquis Mile-

tus.

tus & Sybaris, teste Herodoto, ac sicut de Thracia Lib. vi.
Virgilius,

Hospitium antiquum Troja, sociique Penates. Æneid. III.

Et similiter Ædii Romanorum hospitio atque amicitia
florentes apud Cæsarem; aut *jus Civitatis* utrisque
commune, ut inter Rhodios ac Athenienses, auctore
Livio, *civitasque Rhodiis data, quemadmodum Rhodii prius*
Atheniensibus dederant, & quomodo Perinthios cum By-
zantiis restitutos *εις τῶν Βυζαντίων συμπόλιτιαν* Polybius Lib. XVII.
refert. Alioquin Selinuntiis Siculis ab Ephesiis olim
concessum narrat Xenophon, ut quando patriam illi
amisissent, Ephesi jus civitatis haberent. Adde *jus*
Commercii, ut inter Megarenses & Corinthios apud Ari-
stotelem, & quod videtur superioribus Alexandrino-
rum & Ephesiorum pactis, ut decebat duo nobiliora
tum Orbis Emporia, ansam quoque præbuisse. Adde
mutua *Connubia*, de quibus tradit idem Philosophus,
Connubium esse ex iis, quæ proprie civitatibus sunt
communis, quod altera alteri civitas dans, non unam
tamen efficit civitatem. Sic Connubia finitimis exter-
nisque modo concessa à Romanis, modo adempta; ut
ex pluribus Livii locis constat. Tacitus autem de Cre-
mona, *annexu connubiisque adjacentium adolevit floruit-*
que; sic enim legendum crederem eo loco, non ut hac-
tenus, *annexu connubiisque gentium*, quod postremum
nimis vagum ibi ac longe petatum. Incrementa nempe
cepit Cremona ex annexu & connubiis vicinorum seu
adjacentium, sicut utrumque fieri consuevit. Connu-
bia certe Latinis *inter se* vulgo à Romanis permissa vi-
vetita; sicut clare Macedonibus in quatuor Regiones
divisis pronuntiatum à Paulo, *Neque CONNUBIUM,*
neque commerciorum, agrorum, ædificiorumque INTER

H h h h 2 S E

SE, placere cuiquam EXTRA FINES regionis sua esse. Cæterum similis Concordiæ beneficio firmata quædam Fraternitatis ac necessitudinis, ut inter forores, vincula; unde & Sorores etiam dictæ id genus Civitates, neque tam ob cognationem, ut de Utica & Carthagine

De Pallio.

Cap. xvi.

Terullianus, in proximo SOROR Civitas, aut alioquin Samaria & Hierosolyma apud Ezechielem; quam ob mutuam ac vere germanam inter se caritatem. Sic Aristides sermone de Epheso, Smyrna, Pergamo, quarum sancitam subinde publicis monumentis Concordiam vidimus, νῦν ἅπασιν πόλεις ἀδελφῆλαις ὑπολαμβάνειν, nunc decet omnes urbes SORORES se invicem reputare. Ita Syria Tetrapolis dicta à quatuor

Lib. xvi.

nempe Urbibus Antiochia, Seleucia, Apamea & Laodicea, quæ propter illam OMONOIAM, cujus fidem etiam faciunt descripti aliquot earum Nummi, SORORES, juxta Strabonem appellatæ. Ac ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΝ quidem legas in alijs Civitatum id genus Nummis, puta Perinthiorum & Nicaensium sub Severo ac Geta percussis, sed quæ fraternam Antonini & Getæ, quamquam certe valde lubricam concordiam innuunt, quod jam monuit Tristanus, & firmant conjuncta insuper in simili nummo Juliæ Domnæ, utriusque fratris capita simul & nomina.

In Cimel.
Regin.
Christ.DE MUNIFICENTIA
Cæsarum
& QUADRAGESIMA Remissa

MUNIFICENTIAM vero vel gratuita beneficia Urbi aut Provinciis à Cæsaribus concessa, seu in Vestigalibus, Tributis, Reliquis aliisque oneribus remittendis; seu in sublevandis restituendisque collapsis Civitatibus, plures Tiberii, Caii, Neronis, Galbæ, & sequentium Cæsarum nummi abunde prædicant, de quibus altum sæpenumero apud Auctores illorum temporum silentium. Galbæ certe, ut alia mittam, pulcherrimum facinus Quadragesimam Remissam. non aliunde quam

cx